

**DEMOKRATSKA
FRONTA**

**SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
KLUB ZASTUPNIKA DEMOKRATSKE FRONTE
ZASTUPNICA VEDRANA VUJOVIĆ**

VLADA KANTONA SARAJEVO

Premijer

Ministarstvo za boračka pitanja

- Fond IKRE

Na osnovu člana 212. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo upućujem:

ZASTUPNIČKU INICIJATIVU

za hitnu izmjenu Uredbe o načinu i uslovima ostvarivanja prava na dodjelu stipendija borcima – braniteljima Bosne i Hercegovine i njihovoj djeci („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 41/22 od 29.09.2022. godine), koja se realizuje putem Fonda „IKRE“

Predmet ove inicijative je izmjena restriktivne i formalističke odredbe važeće Uredbe kojom je kao **isključivi i dominantni kriterij** za ostvarivanje prava na stipendiju propisana obaveza dostavljanja **prosjeaka numeričkih ocjena**, čime se **diskriminišu studenti III ciklusa studija** na visokoškolskim ustanovama koje u okviru Univerziteta u Sarajevu primjenjuju **PASS/FAIL (položio/nije položio) sistem ocjenjivanja**.

Cilj ove inicijative je:

- osigurati **ustavnu i zakonsku jednakost** djece boraca u ostvarivanju prava na stipendiju,
- uskladiti podzakonski akt sa važećim zakonima o visokom obrazovanju i priznatim sistemima ocjenjivanja na Univerzitetu u Sarajevu,
- spriječiti **indirektnu diskriminaciju i pravnu nesigurnost**, te
- omogućiti ostvarivanje **svrhe i socijalne funkcije** stipendiranja djece boraca.

Obrazloženje

Važećom Uredbom, članom 16. stav (2) tačka a) 8. propisan je uslov dostavljanja prosjeka ocjena kao kriterij za ostvarivanje prava na stipendiju putem Fonda „IKRE“. Međutim, značajan broj visokoškolskih ustanova na području Kantona Sarajevo, u okviru Univerziteta u Sarajevu, naročito na **III ciklusu studija**, primjenjuje **PASS/FAIL sistem ocjenjivanja**, u okviru kojeg se ne utvrđuju niti izdaju numeričke ocjene, pa samim tim ni prosjek ocjena.

Riječ je o **zvaničnom, akreditovanom i legitimnom sistemu ocjenjivanja**, u okviru kojeg studenti uredno izvršavaju sve studijske obaveze i ostvaruju propisane ECTS bodove. Ipak, zbog važeće odredbe Uredbe, djeca boraca–branitelja koja studiraju na fakultetima gdje se primjenjuje ovaj sistem dovedena su u **diskriminatoran i nepovoljan položaj**, jer objektivno nisu u mogućnosti ispuniti formalni uslov koji se odnosi na dostavljanje prosjeka numeričkih ocjena.

Ovakav pristup nije u skladu sa principima jednakosti, pravičnosti niti sa svrhom stipendiranja ove kategorije, čiji je cilj podrška obrazovanju djece boraca, a ne njihovo isključivanje na osnovu tehničkih ili administrativnih prepreka. Na ovaj način:

- pravo na stipendiju zavisi od organizacijskog modela fakulteta, a ne od stvarnog uspjeha studenta,
- studenti se sankcionišu zbog okolnosti na koje objektivno nemaju nikakav uticaj,
- socijalno-zaštitna mjera gubi svoju osnovnu svrhu.

Pravni razlozi za izmjenu Uredbe

1. Načelo jednakosti i zabrane diskriminacije

Ustav Bosne i Hercegovine, kao i ustavi entiteta i kantona, garantuju jednakost svih građana pred zakonom i zabranu diskriminacije. Propisivanje isključivo numeričkog prosjeka ocjena kao uslova dovodi u neravnotežan položaj studente koji studiraju u okviru legitimnog PASS/FAIL sistema, čime se lica u istoj pravnoj situaciji nejednako tretiraju.

2. Načelo zakonitosti i usklađenosti sa propisima o visokom obrazovanju

Zakoni o visokom obrazovanju priznaju autonomiju visokoškolskih ustanova i različite modele ocjenjivanja, uključujući PASS/FAIL sistem. Podzakonski akt ne može dovesti u pitanje pravne posljedice zakonito primjenjivanog sistema ocjenjivanja niti posredno derogirati važeće zakone.

3. Povreda prava na obrazovanje i socijalnu zaštitu posebnih kategorija

Posebna briga o boračkim kategorijama i članovima njihovih porodica predstavlja zakonski zaštićenu vrijednost. Uredba koja zbog formalnog kriterija onemogućava ostvarivanje prava na stipendiju djeci boraca koji uredno i redovno studiraju suprotna je svrsi socijalne zaštite.

4. Povreda načela pravne sigurnosti

Studenti upisuju akreditovane i priznate visokoškolske ustanove s opravdanim očekivanjem da im takvo obrazovanje neće ugroziti ostvarivanje zakonom priznatih prava. Neprilagođenost Uredbe savremenim i različitim sistemima ocjenjivanja narušava pravnu sigurnost i povjerenje u pravni poredak.

Zbog navedene neusaglašenosti, odbijeno je 20 djece šehida, poginulih boraca i boraca Armije Republike Bosne i Hercegovine, iako su dostavili kompletnu dokumentaciju i uredno upisani kao redovni studenti. Time je Kanton Sarajevo, putem Fonda „IKRE“ i Ministarstva za boračka pitanja, faktički onemogućio ostvarivanje prava na stipendiju upravo na najvišem nivou obrazovanja – doktorskom studiju.

Dodatno, protiv Ministarstva za boračka pitanja Kantona Sarajevo već je pokrenut upravni spor za akademsku 2023/2024. godinu, što dodatno ukazuje na hitnost normativnog reagovanja i postavlja pitanje zašto sporna Uredba do danas nije izmijenjena.

Predlažem da se Uredba hitno izmijeni ili dopuni na način da se, u slučajevima kada visokoškolska ustanova ne primjenjuje numeričko ocjenjivanje, kao ravnopravan i validan dokaz uspješnosti studiranja prihvata:

- potvrda visokoškolske ustanove o položenim ispitima u okviru PASS/FAIL sistema,
- potvrda o broju ostvarenih ECTS bodova u relevantnoj akademskoj godini,
- potvrda o statusu redovnog studenta bez zaostalih obaveza,
- ili drugi zvanični dokument izdat od strane fakulteta kojim se potvrđuje uredno i uspješno izvršavanje studijskih obaveza.

S obzirom na navedeno, zahtijevam da se ova inicijativa razmotri bez odlaganja te da Vlada Kantona Sarajevo, putem nadležnog Ministarstva za boračka pitanja i u saradnji sa Fondom „IKRE“, u najkraćem mogućem roku pokrene postupak izmjene i dopune Uredbe, kako bi se otklonile postojeće pravne i faktičke nejednakosti prema studentima koji studiraju u okviru akreditovanog PASS/FAIL sistema ocjenjivanja.

Izostanak pravovremene normativne intervencije predstavljao bi nastavak diskriminacije i povredu ustavnih načela jednakosti, pravne sigurnosti i proporcionalnosti.

Izjašnjenje Vlade i resornog ministarstva na ovu inicijativu koja je hitnog karaktera tražim u pismenoj formi u što kraćem vremenskom roku.

15.01.2026.

Vedrana Vujović s.r.